

Tabel 1 – De ingewogen meningen op de verschillende ontmoetingsplaatsen

kenmerk	ontmoetingsplaats									totaal	rang
	Asten	Nunspeet	Capellen	Oostmalle	Torhout	Tongeren	Leefdaal	Oosterzele			
bij geboorte	beenwerk	33	84	11	53	59	65	44	73	422	6
	conformatie	21	37	12	15	26	8	15	27	161	
	drachtduur/gewicht	12	20	5	20	7	0	4	16	84	
	drinkvermogen/vitaliteit	110	140	58	110	145	92	85	190	930	2
op oudere leeftijd	muilafwijkingen	11	20	4	13	6	6	8	18	86	
	sterfte door afwijkingen	28	37	68	63	111	49	73	156	585	4
	beenwerk	76	76	62	86	105	55	26	160	646	3
	bespiering	52	88	21	35	49	39	30	71	385	
algemeen	muilafwijkingen	20	15	6	7	9	9	0	11	77	
	ontwikkeling/schofth./gewicht	105	128	85	92	176	121	79	269	1055	1
	type	21	42	12	30	11	4	6	41	167	
	inteeft	26	39	41	14	47	34	28	139	368	
PWF-fokprogramma	rusticiteit	37	33	10	43	45	15	21	128	332	
	vruchtbaarheid/vroegrijpheid	35	56	44	66	45	49	58	124	477	5
	ja, invoeren	14	33	17	14	37	13	13	61	202	
aantal aanwezigen	neen	9	4	0	10	0	3	3	3	32	
	geen mening	5	2	4	6	3	10	7	4	41	
		28	39	21	30	40	26	23	68	275	

BBG-fokkerijkoers 2020

Vlaamse en Nederlandse witblauwveehouders zetten licht op groen voor PWF-programma

In negen ontmoetingsavonden met veehouders peilde de spermagroep BGG de gewenste fokkerijkoers voor de toekomst.

Slotconclusie: vitale kalveren die goed uitgroeien via een proefstier-wachtstier-fokstierprogramma is de uitdrukkelijke wens.

Twee jaar na de oprichting nam de Belgian Blue Group (BBG) een belangrijk nieuw initiatief voor zijn werking en zette daarmee, naar alle waarschijnlijkheid, een mijlpaal in de fokkerijgeschiedenis van het Belgisch-witblauwras. Via ont-

moetingsavonden met de veehouders in de thuismarkt Vlaanderen en Nederland peilde de coöperatieve spermagroep de fokkerijkoers die voor de komende jaren moet worden uitgezet. Essentieel element in de ontmoeting was het geza-

menlijk formuleren van een welomlijnd fokdoel waarop een gestructureerd fokprogramma kan worden afgestemd.

Nu en mogelijk straks

Momenteel stoelt het huidige beleid bij BBG op een selectieschema met een nakomelingenonderzoek bij geboorte en op een ouderdom van 14 maanden voor de vleesproductiekenmerken en de functionele kenmerken en een lineaire beoordeling exterieur vanaf 15 maanden. 'Het schema wordt echter overschaduwd door een (te) sterke focus op nieuwe stieren', stelde BBG-adviseur Ignace Moyaert

als inleiding op de ontmoetingsavonden. 'De pedigree, foto's en reclame of de keuringsresultaten bepalen het stiergebruik.' Dit resulteert volgens Moyaert in niet-ingeloste verwachtingen op een aantal zoötechnische en functionele kenmerken, enkele uitzonderingen niet te na gesproken. 'Verder zijn er kanttekeningen te maken bij de uniforme beoordeling van een aantal kenmerken uit dit nakomelingenonderzoek, waardoor de betrouwbaarheid van de fokwaarden in het gedrang komt', gaf Moyaert aan. Een treffend voorbeeld is het kenmerk drinkvermogen dat door de veehouders gescoord wordt op een schaal

van 1 tot 3. 'Veehouders zullen afhankelijk van het al of niet bezitten van "engelengeduld" een verschillende insteek hebben bij het invullen van het geboortekaartje', stelde Moyaert. 'Het kenmerk sterfte is een ander voorbeeld; veehouders zijn niet altijd bereid om de sterfte van een kalf te melden uit hoofde van beroepsfierheid.' Het feit dat er geen proefstier-wachtstier-fokstierprogramma (PWF) in het witblauwras loopt, is eerder een uitzondering dan regel in de rundveefokkerij. Overal ter wereld en in zowel de melkvee- als de vleesveerassen lopen fokprogramma's volgens

een PWF-schema: een nieuwe stier wordt onder de noemer proefstier beperkt ingezet (een duizendtal rietjes). Nadien wordt hij uit de markt genomen (de zogenaamde wachtperiode) tot zijn verervingsresultaten bekend zijn. Wanneer de stier gunstig wordt geëvalueerd, wordt hij als fokstier breed in de markt gezet. 'Het voordeel van zo'n schema is dat positief geteste stieren hun invloed breed kunnen uitoefenen en dat ongunstig geteste stieren geen marktkansen krijgen,' vatte de adviseur samen. 'Keerzijde van de medaille is dat dit schema duurder is dan de huidige werkwijze (een meerprijs van 5 à 10 procent per sper-

Roger Sapion: 'Ook in het vervolgtraject onze mening vragen'

'De aanpak is zeker positief te noemen', stelt Roger Sapion uit Kessel-Lo. 'Van een coöperatie mag je eigenlijk verwachten dat zulke initiatieven méér gebeuren,

vooral ten tijde van ingrijpende veranderingen.'

In de familie Sapion is men al veertig jaar actief in de witblauwfokkerij. Het bedrijf telt jaarlijks ongeveer veertig kalvingen. Roger Sapion kan zich verzoenen met de resultaten van de enquête, maar zet er toch graag enkele duidelijke kanttekeningen bij: 'Nu is er op technisch vlak nog maar weinig concreets uitgewerkt. Ik hoop dat men ons opnieuw zal raadplegen om onze mening te kennen over de technische invulling en natuurlijk het kostenplaatje.

Pas dan gaat voor mij het licht definitief op groen. Nu is het in mijn ogen nog maar een ja-woord voor het principe.'

De Vlaams-Brabander geeft in de marge ook te kennen dat het huidige programma, indien efficiënter uitgevoerd en beter gecommuniceerd, wellicht minder duur zou zijn dan een PWF-programma. 'Geef ons op gezette tijdstippen de noodzakelijke informatie en laat de markt dan zijn werk doen. Dat zou eigenlijk ook al een mooie vooruitgang zijn', meent Roger Sapion.

marietje) en er een zekere wachtperiode overheen gaat voordat de testresultaten beschikbaar zijn.'

Inteeltgraad zes procent

Als aanloop naar het vastleggen van een gezamenlijk fokdoel presenteerde Ignace Moyaert grafisch de genetische trends in het ras. 'Jaar na jaar neemt de bespiering bij de geboorte toe, drachtduur en geboortegewicht nemen daarentegen af,' aldus Moyaert. 'Ook op veertien maanden ouderdom is de bespiering jaar na jaar toegenomen, terwijl gewicht en hoogtemaat afnemen. De voorpoten worden X-beniger, de achterpoten O-beniger. De ruglijn buigt door en het spronggewricht neigt naar een rechte stand.'

Een andere trend die aan bod kwam is de toenemende inteeltgraad door het grote gebruik van KI-vererfers uit slechts vier bloedlijnen en dit in een tamelijk kleine populatie: Christophe de l'Abbaye via Riant en Galopeur, Beaujolais de Halledet via Opticien d'au Chêne, Istamboul de Caremberg via Precieux de Sommezoen Frotot de Belle Eau en Gabin d'Offoux via Petulant en Lambeau. 'In 2010 zal op popula-

teniveau de inteeltgraad 6 procent bedragen wat overeenstemt met nakomelingen uit paringen van neven en nichten. Het staat wetenschappelijk vast dat per procent toename van de inteeltgraad het sterftepercentage stijgt met een halve procent.'

Enquête en resultaten

Ook de vooruitzichten van de rundvleesmarkt binnen een steeds vrijere wereldhandel werden kort in beeld gebracht. 'De consumptie van kwaliteitsvlees is momenteel stabiel, maar de rendabiliteit van de vleesveehouderij is traditioneel een pijnpunt,' gaf Moyaert aan. 'De structuur is versnipperd en de afzet ondoorzichtig. En wat te denken van de premies in de toekomst en de cross-compliance voorwaarde met betrekking tot permanent grasland?' Na de vraagstelling over de inleidende onderwerpen ontvingen de aanwezigen een enquêteformulier met veertien kenmerken, waarvan de veehouders er zes konden aanstippen, die ze als belangrijk in het fokdoel zagen. Binnen de zes kenmerken diende de rangorde (prioriteit) eveneens aangegeven te worden: zes punten voor de

hoogste prioriteit, vijf voor het daaropvolgende kenmerk, vier punten voor het derde belangrijkste kenmerk, etcetera.

In tabel 1 staan de resultaten van de negen bijeenkomsten en het gecumuleerde resultaat. Ook de vraag of de invoering van een PWF-schema al dan niet wenselijk is, stond op het vragenformulier.

Zo'n 25 procent van de stamboekfokkers nam deel aan de enquête. Over de regio's heen en ongeacht het feit of de fokkerij een hoofd- dan wel een bijactiviteit is, werden ontwikkeling, schofthoogte en gewicht op een leeftijd van veertien maanden als hoofddoel in het fokbeleid aangegeven (rang 1). Vitaliteit en drinkvermogen bij de geboorte werd als tweede aandachtspunt aangestipt (rang 2). Beenwerk op veertien maanden komt uit op de derde plaats. Met andere woorden: de veehouders wensen vitale kalveren die later zonder problemen in het beenwerk goed kunnen uitgroeien. Tot slot gaven de deelnemers in groten getale ook aan dat een proefstier-wachtstier-foksterschema voor de toekomst wenselijk is.

Guy Nantier

Luc Willen: 'Met een PWF-programma kan het niet mislopen'

Ook Luc Willen uit het Oost-Vlaamse Maarkedal is in zijn reactie positief over de aanpak. Willen schakelde in 1998 over van dubbeldoelmelkvee naar Belgische witblauwen via het inplanten van raszuivere embryo's en heeft nu veertig moederdieren. De Oost-Vlaming kan zich terugvinden in de eindconclusie en heeft het volste vertrouwen in de invulling door de genetische commissie van BBG. De uitwerking baart hem zeker geen zorgen en hoeft niet opnieuw aan de goed-

keuring van de basis onderworpen te worden. 'Mijn ervaring vanuit het melkvee zegt mij dat het met een PWF-programma niet kan mislopen als het fokdoel wel omschreven is', geeft hij aan. 'De cijfers zijn er en cijfers liegen er niet om.' En de meerprijs? 'Ja, voor wat hoort wat.'

Vindt hij het niet eigenaardig dat inteelt, toch de basis van vele problemen in het witblauwras, zo laag wordt ingewogen? 'Nee,' antwoordt Willen, 'zorgen over inteelt maak ik me eigenlijk niet. Daarvoor

bestaat er het SAP-inteeltprogramma van VRV. Maar dan moet je je natuurlijk eerst wel laten registreren.'